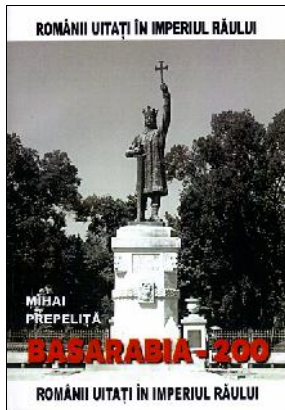

Ion PACHIA-TATOMIRESCU

Basarabia – documente istorice / literare, „poeseuri“ etc.

Una dintre interesantele cărți lansate vineri, 24 Ianuarie 2014, în sala „Orizont“ a Uniunii Scriitorilor din România – Filiala Timișoara, este **Basarabia – 200***, de **Mihai Prepelita** (născut în 19 octombrie 1947, în satul **Bahrineți****, „satul băgrinilor“, adică „al salcânilor-de-aur“, «sat de pe graniță, tăiat în jumătate de frontiera nedreaptă dintre români și români» – după cum ne încredințază autorul –, din fostul județ al României, România, astăzi, satul Bahrineți purtând numele „cu semnificativ ajustat limbii postbolșevicești păniri“, **Bagrinivka**, din raionul Hliboca, regiunea Cernăuți-Ukraina).

Înainte de a face „radiografia“ valoros-recentului „op“ semnat de Mihai Prepelita, bahrineanul / băgrineanul de astăzi, purtătorul unei impozante bărbărie ca de patrie de Moscova („smulț cu moșoare / bigudiuri cu tot de la purtătorul sacru din Piața Roșie“, după cum mi-a declarat, în fața „nenumăraților martori“, vineri, 24 Ianuarie 2014, la Tibissiera > Timișoara, cu prilejul lansării cărților lui, totodată, al strătoririi infinitei noastre zile de re-Unire parțială a Daciei), „scriitor-galaxie“ și important cercetător de arhive din spațiile valahofon, rusofon, turcofon etc., ortodox suflet / spirit generos de **ens** tolstoian (după cum ni-l arată și tabloul de mai jos, făcut de de Ivan Holomeniuk), adept al propunerii mele (încă de pe când ne-am cunoscut, în 4 august 1995, la Asociația Istoricilor Băneni) de a ne numi **ara**, ca și anticii noștri strămoși, **Dacia**, și militant în acest sens, spre a nu mai fi confundată (pe „radical“ de Roma / România, români, istroromâni, macedoromâni / aromâni, meglenoromâni etc.), de către propaganda soroșistă și a scursorilor imperiilor evmezice / contemporane) cu a-azi și „romi“ (igani indo-europeni), „scriitor-galaxie“ (mai întâi, poet / haijin, apoi, filosof, romancier, povestitor, novelist, dramaturg, eseist, jurnalist / publicist, istoric, traducător în / din mai multe limbi, între care, pe locul I, se află limba rusă, critic literar, pictor etc.), având în „cuiul ceterii de la pistolul-mitralier“ premiul Nobel, trebuie precizat pentru Distinsului Receptor de Carte ceterii de la pistolul-mitralier de sub lentila noastră, **Basarabia – 200**, „magnetizează neuronii de aur“, după cum s-a și dorit, înainte de toate, printr-o serie de

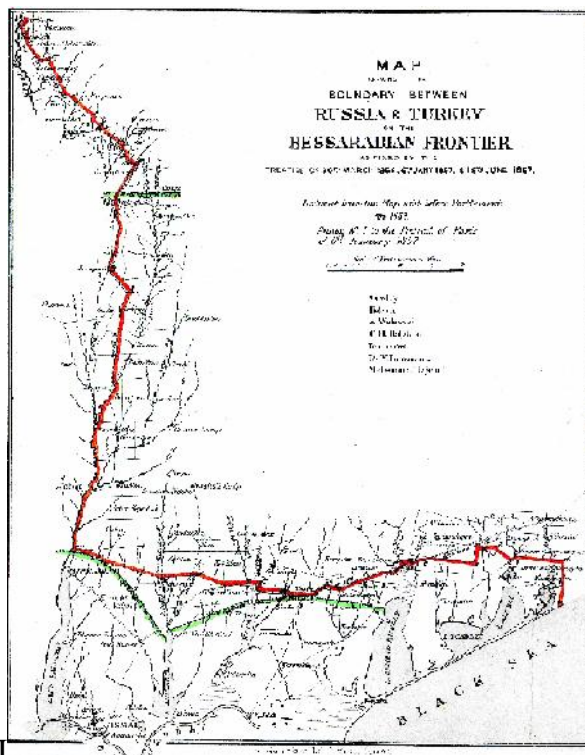
documente istorice autentice, asupra unui *segment temporal de două secole, 1812 – 2012*, din existența unei provincii (a unei „ri de râuri / munți”) din Pelasgo-Dacia > Valaho-Dacia Nord-Dunăreano-Pontică, aflat / sfârtecat între rîurile din Țara de Jos ale celor trei imperii evmezice – Imperiul Turc / Otoman, Imperiul Austriac / Habsburgic (din anul 1867, Imperiul Austro-Ungar) și Imperiul Rus / Sovietic (din 25 octombrie / 7 noiembrie 1917, Imperiul Sovietic / U. R. S. S., sau „Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste”) și „caracati o-prelungirile” lor în contemporaneitate, **Basarabia**, provincie ale cărei pîri reprezintă astăzi pe harta Europei „ciopârțitul” stat evmezic-valah al Moldovei lui Ștefan cel Mare și Sfînt („rege” / „domnitor”-scut al Întregii Creștinătăți Valahice / Europene dintre anii 1457 și 1504 în fața năvălirilor mongolo-tătaro-otomane), desigur, „mereu-ciuștitul-stat” de la întîririile administrative-teritoriale ale Imperiului Austriac / Sovietic, îndeosebi, cele dintre 1917, de sub dictatura Stalin, Hrușciov ș.a., și pînă în 1991, cu „statut” de „Republică Socialistă Sovietică Moldovenească”: (1) **Republica Moldova**, (2) **Ukraina-de-Sud-Prut-Dunăreano-Pontică-Nistreano-Nipruiană** și (3) **Ukraina Nord-Vesticobucovineano-Maramureșeană**. În legătură cu toponimul **Basarabia** ca „provincie” (sau „Țara de Rîuri / Munți”) a Daciei, a Pelasgimii > Valahimii Nord-Pontică-Dunărene, mai trebuie precizat în ciuda „djuvarienilor mancuri” („aberant-cumanizatori”) și a pseudoistoricilor „semnificații de confuzii” (din solda imperiilor evmezice / contemporane):

(1) desemnînd de Țara de Jos / „arabia” neamului pelasgo- > valaho-thrac al besilor (dintre Carpații Meridionali și Munții Hemus / Balcani), „de Țara de Jos” / „arabie” (chiar oximoronic, nord-pontică-dunărean, „harap-albie”) de pe hîrțile antice / evmezice, peste secolul al XIX-lea și pînă dincoace de primul deceniu al secolului al XX-lea, toponimul pelasgo > valah, **Basarabia**, este grafiat **Bessarabia**, după cum se vede și pe harta întocmită în anul 1716, de enciclopedistul prin / domnitor Dimitrie Cantemir, pentru *Descriptio Moldaviae...*, (*infra*, harta. D); cînd se „retrage în mare măsură” de Țara de Jos de la Dunărea de Jos, de prin dreptul Bechetului / Dîbulenilor, către nord-est, persistînd și astăzi în Dacia Nord-Pontică de pe Nistrul / Niprul Inferior, toponimul **Bessarabia** > **Basarabia**, firește, își „restrînge aria semantică” și, ca provincie a Valahimii, a desemnat / desemnează marea parte din „Moldova Inferioară” / „Moldova / Țara de Jos”;

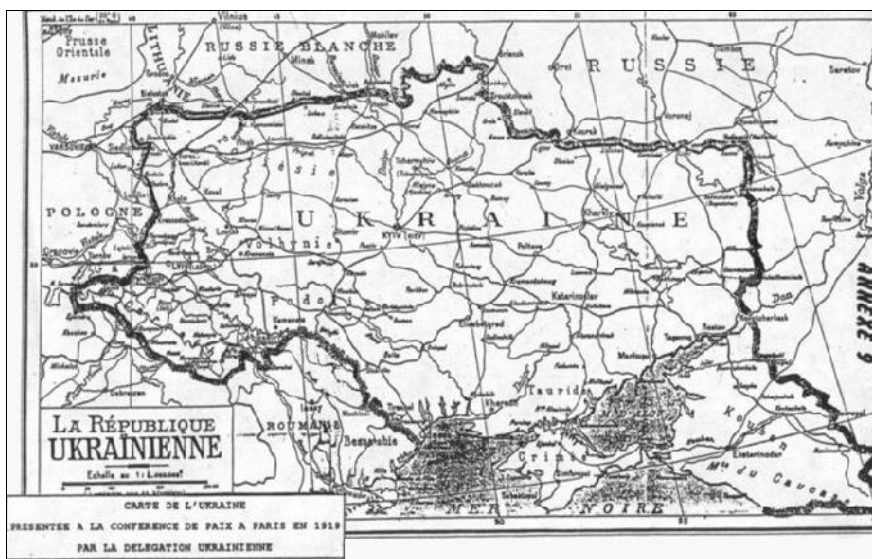
Harta I: *Tabula geographica Moldaviae*, 1716, de D. Cantemir.

(2) pân în 6 ianuarie 1857, dup cum se vede foarte bine din „harta sfârtec rii statului medieval-valah al Moldovei (lui tefan cel Mare / Dimitrie Cantemir) de c tre Imperiul Otoman / Turcia i Imperiul arist / Rusia“, hart prin care era stabilit **frontiera bessarabian / basarabean** (harta II, *infra*), de la gura Nistrului, „direct“ la cetatea-ora - valah Bolgrad i de-aici c tre Prutul de Mijloc / Superior, toponimul **Bessarabia > Basarabia** î i extinsese sfera asupra Moldovei dintre Nistru, Marea Neagr , Prut (pân c tre izvoarele acestuia);

Harta II: *Frontiera bessarabian > basarabean dintre Rusia i Turcia*, 1857 (prezentat la Paris); harta III: *Gubernia Bessarabia > Basarabia*.

(3) în Imperiul arist / Rus, devenit, din 1917, Imperiul Sovietic / U. R. S. S., partea Daciei cu Valahimea dintre Nistru, Marea Neagr , Prut i, la nord, izvoarele celor dou râuri, devine gubernia **Bessarabia > Basarabia** (harta III, *supra*);

Harta IV: *Republica Ukraina prezentat la Conferin a de Pace de la Paris* (1919).

(4) după Primul Război Mondial (1914 – 1918), când are loc secunda re-Unire parțială a Valahiei nord-dunărene între hotarele anticului stat strămoșesc al Daciei, tot sub numele de România (ca în 1859), provincia Bessarabia > Basarabia revenise la Patria-Mam (*supra*, harta IV), așa cum se vede și din harta republicii Ucraina, prezentată la Conferința de Pace de la Paris, din anul 1919 (o Ucraina așa cum a intrat, în 1922, în componența Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste / U. R. S. S., statul / imperiul bolșevic / comunist întemeiat de Vladimir Ilici Lenin [n. 1870 – d. 1924], președintele al Consiliului Comisarilor Poporului / „premier al U. R. S. S.” între anii 1917 și 1924);

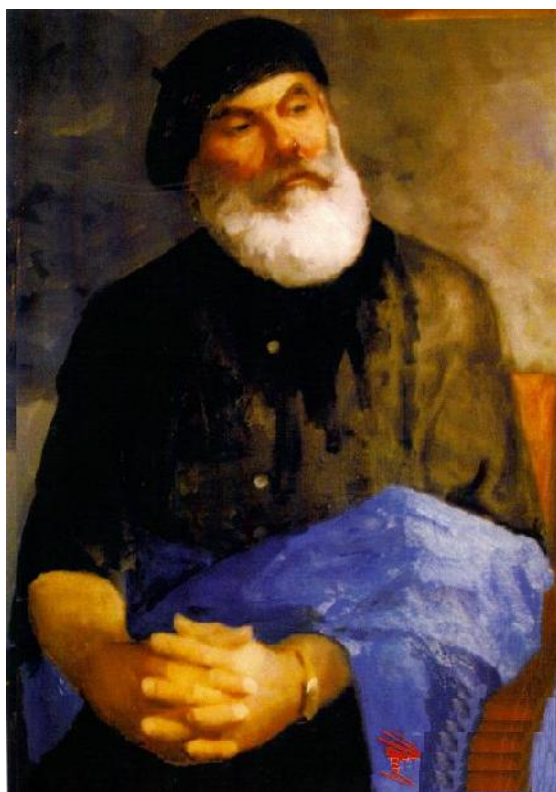
Harta V: *Basarabia „ciopârțită”* stalinist-hrusciovian, sau *Republica Sovietică Socialistă Moldovenească* desprinsă din Imperiul Sovietic (U. R. S. S.) în 1991, devenită *Republica Moldova* de azi.

(5) Cu „ajustările strategico-administrativ-teritoriale” (în mereu-actualul spirit al testamentului I al sârului modern-vestit conducător al Rusiei, **Petru I** [7 mai 1682 – 8 februarie 1725]), ce prevedea „înstrăinarea” / „controlul” Imperiului sâr / Rus asupra Mării Baltice, Mării Negre și Gurii / Deltei Dunării, „ajustările” / „chirurgiile” făcute de Iosif Vissarionovici Stalin (n. 1878 – d. 1953; secretar general al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice între anii 1922 și 1953), de Nikita Sergheevici Hrușciov (n. 1894 – d. 1971; secretar general al P. C. U. S. între anii 1953 și 1964) și al., **Republica Moldova**, nou stat valah-contemporan, adică valaha **Basarabia**, la care face trimitere și lucrarea *Basarabia – 200*, de Mihai Prepelă, s-a desprinsă din componența Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, din Imperiul Sovietic, la 27 august 1991, cu partea nordică din Bucovina României și cu partea de sud a Basarabiei, părți amputate, date înapoi în străinătate în străinătatea Ucrainei (cf. *supra*, harta V).

Basarabia – 200, de Mihai Prepelă, are în „deschidere”, nu întâmplător, reproducerea „articolelor patru și cinci” din *Tratatul de pace ruso-turc încheiat în București, la 16 / 28 mai 1812* (extrase din *Documente turcești privind istoria României*, vol. III, 1791 – 1812, București, 1986, p. 361 sq.), articole care atrag atenția asupra limitelor geografice ale străvechii provincii, ale „râului de râuri / munii”, din Pelasgo- > Valahio-Dacia Nord-Dunăreano-Pontică, *Bassarabia* (pe hărțile străvechi, cum s-a mai spus, toponimul este caligrafiat „mai înrădăcinat în semnificativ”, *Bessarabia*, adică „de ertul” / „arabia” **neamului bessilor** – trib pelasgo- > valahio-dac, „spaima hunilor”, îndeosebi, ce a „înținat sub control” migrațiile de la Dunărea de Jos, numele la care face trimitere și onomasticul valah-contemporan, **Băscu**; în antichitate, zona de ertic nord-dunăreano-pontică în cea de la Dobruja / Bechet-România și până dincolo de stepele de astăzi ale Odesei-Ucraina): «...se prevedea ca hotarul dintre cele două state să fie râul Prut, de la intrarea acestuia în [statul / „principatul” medieval-valah] țara Moldovei și până la locul unde se întâlnește cu fluviul

Dun rea, iar de acolo s urmeze partea stâng a fluviului Dun rea, pân la Gura Chilieii i pân la [Neagra] Mare, iar gura amintit s fie folosit în comun de ambele p ri. [...] Dat fiind c Înalta Împ r ie [Imperiul Turc / Otoman] a cedat statului Rusiei p mântul situat în stânga Prutului cu cet ile existente i cu ora ele i cu to i locuitorii lor, tocmai de aceea, mijlocul râului Prut s fie hotar între cele dou state. [...] Împ r ia Rusiei s înapoieze i s predea Înaltei Împ r ii Otomane p mântul Moldovei (*Bogdan*) de pe partea dreapt a râului Prut [...], precum i ara Româneasc (*Eflak*) i Oltenia...» (p. 6 sq.).

Interesante sunt i referirile acestui tratat ruso-turc din 29 mai 1812 la **statutul insulelor Valahimii** din nord-vestul M rii Negre: «Dat fiind c partea stâng a fluviului Dun rea, începând din fa a Izmailului i pân la Gura Chilieii, men ionat mai sus, este foarte aproape de r mul care va r mâne în st pânirea Rusiei, de aceea, insulele mici de aici, nepopulate înainte de r zboi, s nu fie ocupate i luate în st pânire de nici unul dintre state, iar de acum încolo, neconstruindu-se pe aceste insule niciun fel de fortifica ii i înt rituri, ele s fie l sate de arte, dar s se îng duie raialelor celor dou p ri s mearg acolo pentru a t ia lemne sau pentru pescuit.» (*ibid.*; în text, *supra*, trebuie urgent corectat: în loc de ara Româneasc , *Valahia*, toponim turcizat în *Eflak*, spre a nu se mai da prilej de „sem n turi de confuzii“ între **România**, statul modern de azi i antic-evmezic-burgheza provincie, sau „ ar de râuri / mun i“, **ara Românesc** , în sinonimie cu **Muntenia**, confuzii cultivate / între inute de istorici fal i, „ne coli i“ – spre a nu spune „pro ti“, „idio i“ / „idiotiza i“ etc. –, ori „sco i la norm “, pu i în solda / slujba „scursorilor din evmezicele / contemporanele imperii“).

Mihai Prepeli , portret de Ivan Holomeniuk

(din anul 2007, publicat pe fa a a 4-a a coper ii de la *Basarabia – 200*, Bucure ti, 2012).

În continuare, Mihai Prepeli public (în român i în francez) *Memoriul adresat lui Napoleon I*, de c tre iluminist-în r z rita intelectualitate valah nord-dun rean , datat «octobre / octombrie 1807», un alt important document istoric pentru Valahime («dup Emil Vîrtosu», un studiu publicat în 1965, *Napoleon Bonaparte i dorin ele moldovenilor la 1807* – în *Studii*, tom 18, nr. 2 / 1965, p. 411 / 416 sqq.), **memoriu în care-i din nou afirmat irepresibila dorin de re-Unire – sub numele de Dacia – a „Statelor“ / „Principatelor“**

Valahilor (după cum se tie, spre a nu se trezi conștiința națională a Valahimii, imperiile evmezico-burgheze ale anotimpului de-atunci, Turc / Otoman, Austriac / Habsburgic și Rus / aristocrati nu au permis în 1859 nici numele de Dacia, nici pe cel de Principatele Unite ale Valahilor / Valahimii): «Este demonstrat că ambele provincii, cunoscute [...] sub numele de Moldova și Valahia au format [...] parte din vechea Dacie [...]»; «În cazul nostru special este de dorit, în primul rând, ca provinciile actuale Moldova și Valahia să constituie un singur stat suveran, fie sub vechea denumire de Dacia, fie sub una mai modernă, cea de Valahia Mare (Grande Valaquie), așa cum fusese înaintea separării celor două state...» (p. 8 sq.).

A nu se uita că studiul lui Em. Vîrtosu (Vârtosu), din anul 1965, arată un deosebit curaj în fața cenzurii de pe acel segment temporal, chiar dacă și considerat analfabet în privința ei / culturii noastre din conștiința de umbră al stalinismului / proletcultismului, deoarece „directiva Moscovei“ (din 1878, de la înființarea statului Bulgariei în urma războiului ruso-valaho-turc) era să se facă vorbire numai despre țaratul Bulgar, nicidecum (nu a permis nici istoricilor / traducătorilor) să se grăiește, traduce, ori scrie ceva despre marele stat medieval al Valahimii, datorat Dinastiei Valahașene, stat cunoscut în documentele secolelor XII – XIV (îndeosebi „cruciate“, în limba franceză) drept Valahia Mare / La Grande Blaquie (cuprinzând mari părți din Dacia Sud-Dunăreană / Balcanică și din Dacia Nord-Dunăreană, adică partea cea mai mare a anticei Dacii Burebistane / Regaliene), stat de care s-a temut și pe care l-a ocolit însuși Genghis Khan (1206 – 1227), ale cărui armate au făcut cale-ntoarsă imediat după biruința de la râul Kalka, din 31 mai 1223, când au zdrobit mai numeroasa armată de sub conducerea prinților Rusiei (de-atunci înrobite de mongoli pentru vreo trei veacuri).

A adară, în 1807, elita / intelectualitatea Valahimii (nu cum cea de azi) protesta în conștiința națională sinonimia „perfectă“, *Dacia – Valahia Mare (La Grande Blaquie*, din vremea Dinastiei Valahașene), relevând (dintre rolurile din ate îmbinate la Dunăre / Carpații ale celor trei imperii evmezice menționate mai sus – austriac, turc și rus –, cu speranță într-un veritabil spirit just și istoric-iluminist și „reparator“) puternicului Imperiu Francez și împăratului acestuia, Napoleon I (1769 – 1821), **idealul** aproape bimilenar de re-Unire.

Celelalte importante documente istorice („turcești“, „rusești“ etc.) antologate în această carte de Mihai Prepelici – extrase din diferite „lucrări de referință“: turcescul *Raport [...] în legătură cu măsurile ce se impuneau pentru întărirea apărării hotarului de la Prut* (p. 10 sq.); V. Veliman, *Relațiile româno-otomane*, dintre anii 1711 și 1821, după *Documente turcești*, editate în București anul 1984; *Istoria Românilor*, vol. VI, apărut sub egida Academiei Române, în anul 2002, la Editura științifică din București (pp. 11 sq.); *Basarabia – recensământul rusec din a. 1817* (p. 13); *Raportul amiralului Pavel Căceagov către țarul Alexandru I*; *Memoriul către regele Carol al II-lea al generalului de divizie I. Antonescu* (p. 23 sq.); *Situația militară și civilă din Basarabia*, copie de pe radiograma nr. 19771 / 16 august 1940 a Inspectoratului de Poliție și Siguranță către Direcțiunea Generală a Poliției (p. 25 sq.); *Atrocități sovietice în Basarabia și Bucovina de Nord din 10 octombrie 1940* (p. 27 sq.); General Ion Antonescu, comandant de circumscripție al Armatei [Române], *Vordon: trece și Prutul...!* (textul integral, din 22 iunie 1941, necenzurat, așa cum se prestează în Arhivele Militare Române; în carte, la p. 35); extrase despre „problema Basarabiei“ din texte politice / istorice, semnate de Mihai Eminescu, Vladimir Ilici Lenin, mareșalul Ion Antonescu, Zamfir C. Arbure, Nicolae Iorga, Mihail Sadoveanu, Viaceslav Samoșkin, Nicolae Ciachir, Nichita Stănescu, Leonida Lari, Grigore Vieru, Cezar Ivănescu, Gheorghe Ghimpu, Andrei Vartic, Gh. Buzatușu a. a. (p. 36 sq.); *Lege pentru instituirea Zilei Naționale de Cinstire [la 1 Aprilie] a Memoriei Românilor, victime ale masacrelor de la Fântâna Albă* (p. 46 sq., desigur, în afara „superstițiosului polisemantism păcălitor al zilei de-născut april“) etc. – ne aduc în „prezentul“ Basarabiei ca (stalinist) Republică Socialistă Sovietică

Moldoveneasc , „eliberându-se“ din chingile Imperiului Sovietic-Rus (U. R. S. S.) în 27 august 1991 (cf. *Declara ia de independen a Republicii Moldova*, pp. 14 – 16).

Mai în valed textelor prepeli iene din acest „op“, Distinsul Receptor („de Literatur - Document“) descoper : valoroase **pagini comemorative** ale lui Mihai Prepeli , pentru Leonida Lari (p. 48 sq.), Ion Macovei (p. 55 sqq.), cât i **extrase** din opera celor aminti i, **interviuri** (Aneta Grosu în dialog cu Ion Macovei, pp. 59 – 61; Tatiana Cortun – Mihai Prepeli , pp. 62 – 67; Sandor Kallo – M. Prepeli , pp. 78 – 98; august, 2010: Mihai Prepeli i **m tu a M rioara Cucoar din Parcova, la 106 ani**, pp. 189 – 197), **pagini de jurnal** (puse sub un gr itor motto: „S tot scriu i s tot mor în fiecare zi...“: *Jurnal „moscovit“... sau 33 de zile din via a mea f r de sens*, pp. 99 – 121), eseuri (cel **despre Lev Tolstoi** „transferat în Armata Dun rean “, de ocupa ie a Valahimii de la Dun rea de Jos, aflat în „n vodul“ imperial-otoman, din 12 martie pân în 19 iulie 1854: *Despre Bucure ti... mi-a r mas o impresie poetic* , pp.122 – 135), **scrisori deschise** (*O scrisoare adresat pre edintelui interimar al Republicii Moldova i un r spus strict...„cancel resc“*, pp. 144 – 147) i **Dosarul Nobel – Mihai Prepeli „candidat la Premiul Nobel în domeniul literaturii“** (pp. 201 – 289), un veritabil dosar cu care ar putea ob ine – aidoma nou – chiar i **Premiul Nobel al Rândunicilor de sub Auror** (nu v gr bi i la solsti ial-iunienii ur i albi, c nu-i vorba de numele cruci torului de pe care, la Sankt Petersburg / Leningrad, a fost tras prima salv de tun a decla rii Marii Revolu ii Bol evice / Socialiste Sovietice din Octombrie 1917, ci de **Aurora**) *Boreal* , mai ales pentru faptul c i acest dosar este înaintat „departamentului Nobel“ al Academiei Regale Suedeze din Stockholm de c tre Academia Dacoromân din Bucure ti (S[e]R[e]L[eu] d-lui dr. Geo Stroe).

(18 m r i or, 2014, la Piramida Extraplat de Tibissiara > Timi oara)

---

* Mihai Prepeli , *Basarabia – 200*, Bucure ti, Printech (colec ia: *Românii uita i în Imperiul R ului* ; ISBN 978–606–521–824–6), 2012 (pagini A-5: 290).

** Toponimul pelasgo- > valaho-dac, *Bahrine ti / B grine ti* < pelasgo-dac. *bagrina / paegrina* „salcâm-auriu / de Dacia“ (*Laburnum anagyroides*), cuvântul / numele de plant e atestat documentar din orizontul anului 50 d. H. + suf. top. **-estes** > **-e ti**, desemnând „localitatea / satul celor din b grini / salcâmi-aurii“ (cf. Ion Pachia Tatomirescu, *Zalmoxianismul i plantele medicinale*, vol. II, Timi oara, Editura Aethicus, 1997, p. 195 sq.); cele cinci h r i privind **Basarabia** se afl în circuitul internetizat, de la Enciclopedia Liber Wikipedia (<http://ro.wikipedia.org>) citire...